

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
69/22. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2022. április 28.

A C-237/20. sz. ügyben hozott ítélet
Federatie Nederlandse Vakbeweging (*pre-pack* eljárás)

Vállalkozás fizetéseképtelensége és munkavállalói jogok: *pre-pack* eljárás keretében történő eszközátruházás esetén a kedvezményezettnek joga van eltérni a munkavállalók jogainak védelmétől, ha ezen eljárás kereteit törvényi vagy rendeleti rendelkezések határozzák meg

A Heiploeg-csoport (a továbbiakban: korábbi Heiploeg) több olyan társaságból állt, amely halak és a tenger gyümölcsei nagykereskedelmére irányuló tevékenységet gyakorolt. A 2011. és 2012. év folyamán a korábbi Heiploeg jelentős pénzügyi veszteségeket halmozott fel, 2013-ban pedig e társaságok közül négygel szemben egy kartellben való részvétel miatt 27 millió euró bírságot szabtak ki. Mivel egyetlen bank sem volt hajlandó e bírság finanszírozására, *pre-pack* eljárás indult.

A holland jogban a *pre-pack* a bíróságok esetjogában kialakított olyan gyakorlat, amelynek az a célja, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás során lehetővé tegye a folyamatosan működő vállalkozás (*going concern*) felszámolását, a lehető legteljesebb mértékben kielégítve a hitelezők követeléseit, és megtartva annyi munkahelyet, amennyit csak lehetséges. Azon értékesítési ügyleteket, amelyeket ezen eljárás keretében a vállalkozás egésze vagy egy része tekintetében szerveznek, egy „kijelölt csődgondnok” készíti elő, akinek feladatait az őt kirendelő, hatáskörrel rendelkező bíróság, valamint azok az iránymutatások határozzák meg, amelyeket ugyanezen bíróság vagy az általa e célból kirendelt azon „kijelölt csődbíró” ad, akinek felügyelete alatt a „kijelölt csődgondnok” eljár. Ha utóbb fizetéseképtelenségi eljárás indul, e bíróság ellenőrzi, hogy e személyek betartották-e a nekik adott összes iránymutatást, ha pedig nem tartották be, a fizetéseképtelenség megállapításakor más személyeket rendel ki csődgondnokként és csődbíróként.

Ennek keretében 2014. januárjában, a korábbi Heiploeg kérelme alapján eljárva a hatáskörrel rendelkező bíróság két „kijelölt csődgondnokot” és egy „kijelölt csődbírót” rendelt ki. Ugyanebben a hónapban megállapították a korábbi Heiploeg fizetéseképtelenségét, és ugyanezen személyeket rendelték ki csődgondnokokként, illetve csődbíróként.

A cégjegyzékbe 2014. január 21-én bejegyzett két holland társaság (a továbbiakban: új Heiploeg) egy eszközátruházási megállapodás alapján átvette a korábbi Heiploeg kereskedelmi tevékenységeinek nagy részét. E megállapodás értelmében az új Heiploeg átvette a korábbi Heiploeg munkavállalói hozzávetőlegesen kétharmadának munkaszerződéseit annak érdekében, hogy e munkavállalók továbbra is ugyanazon munkát végezzék, viszont kedvezőtlenebb feltételek mellett.

A Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV) (a holland szakszervezeti mozgalom szövetsége) fellebbezést nyújtott be a korábbi Heiploeg fizetéseképtelenségét megállapító határozattal szemben. E fellebbezést elutasították azzal az indokkal, hogy e fizetéseképtelenség elkerülhetetlen volt, ennél fogva pedig a jelen ügyben alkalmazni kell a munkavállalók jogainak a vállalkozások átruházása esetén történő védelmétől való eltérést. Következésképpen az új Heiploeg nem kötik az átruházás előtt alkalmazandó munka- és foglalkoztatási feltételek.

A 2001/23 irányelv értelmében,¹ amely különösen annak biztosításával kívánja védeni a munkavállalókat, hogy a vállalkozás átruházása esetén fennmaradjanak a jogaik, három feltételnek kell teljesülnie ahhoz, hogy ez az eltérés alkalmazható legyen: az átadóval szemben csődeljárásnak vagy ezzel egyenértékű más fizetéseképtelenségi eljárásnak kell folyamatban lennie; ezen eljárást az átadó vagyonának felszámolása érdekében kell megindítani, és az illetékes hatóság (illetve az ilyen hatóság által felhatalmazott csődgondnok) felügyelete alatt kell zajlania.

Az FNV felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia legfelsőbb bírósága) elé, úgy ítélve meg, hogy a fentiekkel szemben ez az eltérés *pre-pack* eljárás esetén nem alkalmazható, ennél fogva pedig fenn kellene tartani az átvett személyi állomány munkafeltételeit.

Az e bíróság által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem alapján eljárva a Bíróság úgy ítéli meg, hogy a jelen ügyben vizsgálthoz hasonló *pre-pack* eljárás keretében előkészített átruházás esetén, továbbá annak fenntartásával, hogy ezen eljárás kereteit törvényi vagy rendeleti rendelkezésekben kell meghatározni, a kedvezményezettnek főszabály szerint joga van eltérni a munkavállalók jogainak védelmétől.²

A Bíróság álláspontja

Egyrészt, a Bíróság azon feltétellel kapcsolatban, hogy a csődeljárást vagy az ezzel egyenértékű más fizetéseképtelenségi eljárást az átadó vagyonának felszámolása céljából kell megindítani,³ kiemeli, hogy a jelen ügyben az átadó fizetéseképtelensége elkerülhetetlen volt, és mind a fizetéseképtelenségi eljárás, mind pedig az azt megelőző *pre-pack* eljárás az átadó vagyonának felszámolására irányult, amit el is rendeltek. Egyébiránt a vállalkozás átruházására e fizetéseképtelenségi eljárás során került sor.

A munkavállalók jogainak védelmétől való eltérés célja azon komoly kockázat elkerülése, hogy az átruházott vállalkozás értéke vagy a munkaerő életkörülményei és munkafeltételei leromoljanak, míg a *pre-pack* eljárás – amelyet fizetéseképtelenségi eljárás követ – arra irányul, hogy az összes hitelező követelése a lehető legteljesebb mértékben kielégítést nyerjen, és megtartsanak annyi munkahelyet, amennyit csak lehetséges. A Bíróság hozzáteszi: annak, hogy valamely társaság felszámolása céljából *pre-pack* eljárást alkalmaznak, az a célja, hogy növeljék a hitelezők követeléseinek kielégítésének esélyét. Következésképpen a *pre-pack* eljárás és a fizetéseképtelenségi eljárás együttesen úgy tekinthetők, mint amelyek a 2001/23 irányelv 5. cikkének (1) bekezdése értelmében a vállalkozás felszámolására irányulnak, annak fenntartásával, hogy a *pre-pack* eljárás keretei törvényi vagy rendeleti rendelkezésekben legyenek meghatározva annak érdekében, hogy megfeleljenek a jogbiztonság követelményének.

Másrészt, a Bíróság megállapítja, hogy az alapügyben vizsgált *pre-pack* eljárás olyannak tekinthető, mint amelyet az illetékes hatóság felügyelete alatt folytattak le, ahogyan azt a 2001/23 irányelv 5. cikke megköveteli, annak fenntartásával, hogy az említett eljárás keretei törvényi vagy rendeleti rendelkezésekben legyenek meghatározva. A „kijelölt csődgondnokot” és a „kijelölt csődbíró” ugyanis az a bíróság rendeli ki, amely a *pre-pack* eljárásra hatáskörrel rendelkezik, továbbá amely meghatározza a feladataikat, a fizetéseképtelenségi eljárás utólagos megindítása során pedig felügyeletet gyakorol e feladatok ellátása felett azáltal, hogy dönt abban a kérdésben,

¹ A munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek vagy ezek részeinek átruházása esetén történő védelmére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2001. március 12-i 2001/23/EK tanácsi irányelv (HL 2001. L 82., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 98. o., a továbbiakban: 2001/23 irányelv) 5. cikkének (1) bekezdése.

² A 2001/23 irányelv 3. és 4. cikkében biztosított jogokról van szó. Ezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdése az átadó tekintetében fennálló munkaszerződésekből vagy munkaviszonyokból eredő jogoknak és kötelezettségeknek a kedvezményezettre történő átszállására vonatkozik, míg a 4. cikk (1) bekezdésének első albekezdése megtiltja, hogy önmagában az átruházás alapján megszüntessék a munkavállalók munkaviszonyát.

³ E tekintetben a Bíróság elhatárolja a jelen ügyben vizsgált *pre-pack* eljárást attól a *pre-pack* eljárástól, amely a 2017. június 22-i Federatie Nederlandse Vakvereniging és társai ítélet (C-126/16, lásd a 70/17. sz. sajtóközleményt is) alapjául szolgáló ügy tárgyát képezte, kiemelve, hogy ez utóbbi eljárás nem arra irányult, hogy az érintett vállalkozást felszámolják.

hogy ugyanezen személyeket a fizetéseképtelenségi eljárásban közreműködő csődgondnokként és csődbíróként kirendelje e, vagy sem.

Egyébiránt a *pre-pack* eljárás során előkészített átruházást csak a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően hajtják végre, mivel a csődgondnok és a csődbíró megtagadhatja ezen átruházás lebonyolítását, ha megítélésük szerint az ellentétes az átadó hitelezőinek érdekével. Ezenkívül a „kijelölt csődgondnok” nem csupán arra köteles, hogy a fizetéseképtelenségi jelentésben beszámoljon arról, hogy miként bonyolította le az előkészítő szakaszt, hanem felelősségre is vonható ugyanazon feltételek mellett, mint a fizetéseképtelenségi eljárás során közreműködő csődgondnok.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499